

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 7. De pago Guddingo et bonis in eo traditis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

§. 7.

Tradidit rothardus quicquid habuit in pago *Guddingo* (n) testef main-
uuer

guber-
nante
Corbe-
iam Ada-
lardo.

Eginhardus l. c. f. 164. et *Annales Francorum Fuldenses* Tom. cit. Freheri f. 20. testantur. Sunt præterea viri quidam docti, qui docere volunt post Albertum Stadensem ad an. 810, et 811, p. 36. seq. edit. Witteb. castrum *Hobbuchi* esse *Hamburgum*. Qua quidem in sententia sunt Lambecius, Conringius, Struuius et alii; G. G. Leibnitijs autem Tom. I. *Script. rerum Brunsvic.* fol. 30. not. 5. de eo dubitare videtur, si ciuitatem *Nocdae*, quæ occurrit in chorographo Ravenne per *Hobbuchi* interpretatur, adeoque vetustioris originem castello isti, ætate Caroli M. tribuere videtur. Et sane auctoritas Alberti Stadenfis scriptoris, qui seculo XIII. floruit, nullo modo mouere nos potuit, vt nostrum assensum in hisce antiquioribus ei præbere potuissemus. Originalia nostra diplomata ex seculo IX semper *Hammaburgum*, nunquam vero *Hobbuchi* pro *Hamburgo*, legunt. Iam vero nullo modo credibile esse arbitramur, inter tam angustum temporis spatium, *Hobbuchi* in *Hamburgum* esse transmutatum, qui potius statuimus, castrum *Hobbuchi* antiquioris originis esse, quam imperium Caroli M. Nondum enim demonstratum esse credimus, castellum *Hobbuchi* vnum ex duobus fuisse, quæ Carolus M. per legatos suos anno 808 ædificari. Tacent de eo verba ex *Annalibus Eginhardi* adducta. Nullamque habet vim comprobandi hæc conclusio: Carolus M. duo castella in Albis fluminis ripa ædificauit, ergo vnum eorum fuit castellum *Hobbuchi*. Quis enim omnia castella super fluminis Albim numerauit? Et quid potest ei responderi, qui dixerit, castrum *Hobbuchi* captum esse a Carolo M., postea maiori munitione cinctum, eique Odonem præfuisse ad illud custodiendum. Si autem mos ferebat antiquorum Saxonum, vt aliquando pagi a burgis seu insignioribus castellis denominarentur, castrum *Hobbuchi* pago *Habogo* fortasse nomen dedit. Aliorum maiori inuestigationi hæc relinquimus, qui non sine aliqua probabili coniectura, pagum *Habogo* eundem in Brabantia existisse, coniectamus.

- (n) Nullo vnquam tempore maiori animaduersione et diligentia in situm, amplitudinem, et villas pagi *Guddingo* inquisiuerunt eruditi, quam hisce recentioribus temporibus. Ocasio pagi definiendi erat longe sapientissimum decretum Serenissimi et Potentissimi Regis ac Domini Domini Georgii II. Magnæ Britannie, Franciæ et Hiberniæ Regis, Fidei Defensoris, itemque Brunsvicensium et Lunenburgensium Ducis S. R. I. Electoris atque Archithesaurarii etc. de academia in vrbe Göttingensi condenda. Hæc est etiam, quæ, vt apud omnes notum atque perulgarum est, viris doctissimis, omnibusque, quæ iuuentutis palæstram possunt facere felicem et celebrem, maxime floret. Iam si anseri licet strepere inter olores, putamus, eruditissimum sollertem felicemque antiquitatum indagatorem in *der Zeit- und Geschicht-Beschreibung der Stadt Göttingen* satis superque demonstrasse, pagum *Guddingo* non inueniri in agro Göttingensi, sed in ea parte domini Homburgici, quæ partim ad Duces Brunsvic. et Luneb. partim ad episcopatum Hildesheimensem pertinet, et in qua vrbes Gronau et Eltze reperiuntur. Villæ enim in hoc pago erant secundum filum diplomatum quorundam *Midele* (Mehle in præfectura Poppenburch, cuius ecclesia regitur a diacono morante in Eltze), *Sualenhusen* (hodie dicitur Salt - Hemmendorf), *Osibe* (Osede prope Eltze), *Ledbi* (villa desolata haud procul ab vrbe Gronau, cuius templum adhuc superest, quod ipsi ante aliquot annos oculis nostris vidimus) et *Amplitbi*, quæ vltima villæ etiam in hisce traditionibus §. 58. 94. 108. 203 et 356. cum Medeli et alijs reperiuntur. De villa *Amplitbi*, hoc loco aliquid licitum erit prælibare. Putat illustris auctor Lib. cit. P. III. p. 11. per *Amplitbi* villam, villam *Empenam* satis commode posse intelligi. De hac villa *Empena* auctor chronici Hildes. T. I. S. R. Brunsv. Leibnit. f. 756. narrat: villas *Zersede* (hodie Sarsted in episcopatu Hildes. in præfectura Ruthe) et *Empnam* per duces Brunsvicensium Albertum esse destructas, mortuo autem duce per episcopum Hildesensem Sifridum restauratas, et *Empnam* in tutiori loco locatam mutato nomine Gronove appellatam esse. Hæc autem instauratio, et villæ *Empnæ* transportatio si vera esset, ante annum 1310 accidere debuisset, quia ex mente cuiusdam Annalistarum anno superiori patribus suis cum geographia sua adgregati, Sifridus

B

episco-

Ab anno 822 vsque 826 imperante Hludouico et
 uuerc uuulfger theoddag bernhard friduward asculf ricger had uuillic suuard
 hrodman hadaret hierita ado reduuert.

§. 8.

Tradidit hunold quiddid habuit de proprio in uilla *fuilmi* (o) in pago *laingo* et in uilla *autburga* in pago *asterburgi* (p) testet hildibern helm-bold folcric heribert haduuerc ferigif.

§. 9.

episcopus eodem anno 1310 mortuus est. Quod vltimum vero falsum esse testabuntur nostra Corbeiensia. Sed totam hanc narratiunculam, de restauratione et positione villae *Empne* in tutiori loco, fictitiam esse, docet nos originale diploma, quod e manibus viduae de Embden cognate nostrae, in vrbe Alfeldia habitantis, accepimus. Ex eo enim apparet, villam *Empne* anno 1351 nondum inter desolatos fuisse vicos, quia Hannes, Ludolf et Hartwich fratres de Brugem dimidiam decimam seu den haluen rodthegheden in villis *Dedensen* et *Empne* Iohanni de *Empne* in feudum dant, saluo iure, si quod haberet in illa, episcopi Hildesienfis. Hisce praemissis, maior dissonantia inter *Empna* et *Amplithi* nobis videtur, quam vt nomen vtrumque in vnam massam constari possit. Neque eam ob causam credere possumus, villam *Amplithi* esse *Empnam*, siquidem in toto archiuo Corbeiensi ne vestigium quidem deprehendimus, abbatiam nostram in villa *Empna* vnquam aliquid possedisse. Quodsi autem per villam *Amplithi* intelligeremus vicum *Empelde*, vt originale diploma ad annum 1332 legit, vicum scilicet haud procul a monasterio Wennigsen situm, probabile quid et verisimile proferremus. Etsi enim nobis obiici posset, vicum *Empelde* versus Haleram fluuium iacere, et sic longius distare, quam vt ad pagum Guddingo referri posset, tamen respondemus, 1) villam *Empelde* ne duo quidem milliaria ab vrbe Eltze abesse, 2) quaestionem esse de hoc: num pagus *Guddingo* non maior fuerit, quam hucusque sit creditum? et 3) ex villa *Amplithi* atque aliis posse probari, hunc pagum se extendisse latius, et vltra regionem circa Eltze urbem (quae anno 1338 adhuc erat *en Dorp*) et Gronau oppidum patuisse: 4) Multas alias villas ad Haleram fluuium in hoc pago quondam esse potuisse, quas diplomata nobis nondum aperuerunt, et 5) pagum *Avingbo* nobis non ob stare: pagum enim *Avingbo* non in comitatu Hallermundano, sed circa castrum *Hoinboken* et urbem Alfeldiam in episcopatu Hildesienfi existisse, infra ostendemus et videbimus. *Amplithi* ergo *Empelde* est. Primum enim ex hisce traditionibus §. 58. apparet, in villa *Amplithi* fuisse salinas; in vico *Empelde* vero olim *Saltkoten* seu salinas esse repertas, ex originali diplomate ad annum 1354, quod cum pluribus aliis originalibus chartis de hac villa in nostris manibus est, patet. Deinde olim cum bonis Corbeiensibus in hoc vico *Empelde* nobiles domini de Dorstad infeudabantur, qui nobiles de Dorstad bona sua feudalialia anno 1376 monasterio Wennigsen vendiderunt, vt rursus diploma originale, quod ipsum etiam possidemus, docet.

De pun-
cto litte-
rae i.

(o) In margine codicis nostri est *Fuilmi* alia manu adscriptum, et quia in hisce antiquioribus nunquam (.) super i ponitur, hinc elige lectionem, quae tibi maxime placeat, licet nobis lectio *Fuilmi* magis arrideat. Ioannes Tolandus recte monuit, seculo demum tertio ac decimo littera iota punctatum fuisse super impositum. Ignorantia latini sermonis ingruens tunc id discrimen exegit.

De pago
Aster-
burgi.

(p) Situm pagi *Laingo* inuestigaturi e re nostra esse iudicamus, eadem opera quoque situm pagi *Asterburgi* ostendere. Hi enim duo pagi hic coniunguntur. Fortassis ergo *Laingo* regio non longe ab *Asterburgi* pago abfuit. Pagum autem *Asterburgi* distinguendum esse a pago *Asterga*, intra episcopatum Bremensem sito, arbitramur. Pagum enim *Astergo* ad episcopatum Bremensem olim pertinuisse, indicant verba S. Ansgarii nostri, primi Hamburgensium archiepiscopi. Hic enim in Vita et Gestis S. Willehadi p. 666. (edit. a I.A. Fabricio in *Memoriis Hamburg.*) ita, memoratus, inquit, *praecllentissimus princeps (Carolus), in Wormatia positus ciuitate, seruum Dei Willebadum consecrari fecit episcopum, tertio idus Iulii, constituitque cum pastorem atque rectorem super Wigmodiam et Laras, et*
Ruisfri